

Fuglsang (DKP):

Kommunisterne er tilhængere af planlægning, en planlægning, der sikrer, at samfundets naturlige og menneskeskabte værdier udnyttes så effektivt som muligt og fordeles så socialt retfærdigt som muligt. Men netop derfor kan vi ikke som fremskridtspartiet sige, at redegørelsens konklusioner svarer til vort program. Overhovedet giver vi ikke så forfærdelig meget for den nye såkaldte perspektivplan II, for der er såre lidt såvel perspektiv som plan i den. Gang på gang må man undre sig over undersøgelser og målsætninger, der ikke fører til bunds, og over, hvordan man undgår spørgsmålet om ansvarlige styringselementer.

Økonomiministeren mindede i sin redegørelse, som også jeg vil takke for, om PP I af 1971, der også opstillede det udviklede regnestykke over, hvordan vi skulle opnå økonomisk balance. Han måtte imidlertid konstatere, at vi ikke er kommet et skridt nærmere, selv om vi i mellemtiden er blevet medlem af fællesmarkedet. Man kan vistnok uden at være stor spåmand forudsige, at hvis vi blot følger PP II, vil heller ikke den bringe os et skridt nærmere, bl. a. fordi vi i mellemtiden er blevet medlem af fællesmarkedet.

En virkelig demokratisk planlægning forudsætter et minimum af konkret målsætning og konkrete styringselementer under demokratisk kontrol, og selv om en sådan kun er virkelig mulig i et samfund med socialistiske ejendomsforhold til produktionsmidlerne, behøver man heller ikke at være så nøjsom, som de to murstensredegørelser er udtryk for.

Økonomiministeren fortalte i sin redegørelse om, hvor fattigt Danmark var med valutaunderskud, voksende gæld og dermed følgende rentebyrder, men han siger også, at det i væsentlig grad er kræfter udefra, uden for vores politiske kontrol, der styrer samfundsudviklingen. Det synes, som om en eller anden blind udviklingskraft afgør vore leve- og virkevilkår. Ja men sådan behøver det ikke og bør det ikke være. Politikernes opgave må netop være at finde frem til og erkende de virkelige kræfter, der er skyld i, at vi er bragt i den situation, vi befinder os i, og at gribe ind over for dem på en rigtig måde. Og det er her, det er galt. Danmark er ikke så fattigt, som man vil gøre det til.

Problemet er at fordele og udnytte vore muligheder på en anden og en bedre måde, end det hidtil har været tilfældet, og her må man sige, at PP II er til ringe hjælp. Ingeniørens Ugeblad kritiserer i sit nr. 17, at planen mest taler om, hvad man ikke ved, og at den mangler alternative retningslinjer. Det er ganske vist miljøafsnittet, der tales om, men det gælder stort set planen som helhed. I stedet for at søge til ondets rødder man det offentlige til syndebug for det økonomiske uføre, vi er bragt i. Man konstaterer, at det offentlige gennem skatter og afgifter opkræver og dermed råder over omkring halvdelen af nationalindkomsten. Hvis man ville udnytte disse muligheder i stedet for igen at forsøge at vildlede folk med tågesnak om økonomisk demokrati, kunne man også under kapitalismen komme et godt stykke frem ad vejen.

For øvrigt er dette og den voksende offentlige sektor ikke på nogen måde i sig selv udtryk for socialisme, men det er et vidnesbyrd om, i hvor høj grad udviklingen har gjort produktion og økonomi samfundsmæssig. Der kan på den baggrund ikke være noget unaturligt i, at det offentlige beslaglægger en stigende del af vor arbejdskraft og kapital, og det er demagogi, når man stædigt søger at skabe det indtryk, at den offentlige sektor kun er uproduktiv og den private sektor kun produktiv, værdiskabende og eksportfremmende.

Dermed være ikke sagt, at der ikke er dele af den offentlige sektor, der er uproduktiv. Der kan let findes eksempler på overflødig og skadeligt bureaukrati, og så er der, hvad der dog jamres mindre over, militæret, der beslaglægger 3½ mia. kr. årligt og 54.000 personers arbejdskraft. Men væsentlige dele af de offentlige investeringer, f. eks. i uddannelse, forskning, transport, sundhedsvæsen, er enten produktive eller forudsætnings for produktion.

Et ikke særlig godt øje har man til noget, man kalder offentlige gratisydelse og til boliginvesteringerne. De offentlige gratisydelse fremstilles som en ond ånd, der svæver over vandene og fordærver den økonomiske luft, men sådan er det jo ikke. De er for det første alle skabt gennem arbejdende menneskers produktive arbejde, og de er for dem ikke gratis, men direkte eller indirekte en del af den løn, der er nødvendig for at